

Det kongelige Nærings- og fiskeridepartement
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Oslo, 2019.05.29

Vår ref.: 2019/872
Deres ref.: 19/2356-1

Svar til høring – forslag til lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden

Patentstyret vil med dette svare på høringen til forslag til ny lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden.

Patentstyret behandler søknader fra næringslivet i utlandet og Norge om varemerke-, design- og patentbeskyttelse. I tillegg administrerer Patentstyret en rekke internasjonale søknadsordninger på disse områdene. Industrielt rettsvern er regulert av et omfattende nett av traktater, fra helt detaljerte regler om klassifikasjon av teknikk for patentsøknader og varer og tjenester for varemerkesøknader, til generelle minimumsregler i TRIPS-avtalen – herunder reglene om nasjonal behandling. Regelverket er også i stor grad harmonisert innenfor EØS-området. Norsk regelverk på immaterialrettsområdet som gjennomfører EØS-forpliktelser er omfattet av EØS-loven (LOV-1992-11-27-109), og i konflikt med annet regelverk kommer lovens § 2 til anvendelse – som innebærer at regler basert på EØS-forpliktelser går foran andre regler.

Immaterialrettigheter er private rettigheter, og som påpekt i avsnittet ovenfor er regelverket i stor grad harmonisert innenfor EU og vi har en rekke internasjonale avtaler på området. Patentstyret er ikke kjent med at dette regelverket tar høyde for at et tilsyn skal kunne håndheve rettighetene. Eksempelvis er reglene om tvangslisens på patentrettens område særlig regulert. For varemerkeområdet bestemmer TRIPS-avtalen at tvangslisens ikke er tillatt.

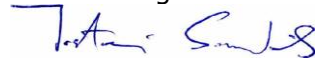
Slik Patentstyret ser dette griper forslaget for langt inn i den private rettssfære for immaterialrettigheter. Tilsvarende synspunkter gjør seg gjeldende for forretningshemmeligheter. Det er innehaver som bestemmer om det skal reageres, og å legge seg bort i dette fra myndighetenes side, fremstår som ukjent i vår rettstradisjon. Departementet understreker i likhet med utvalget at offentlig håndheving bare skal skje dersom allmenne interesser tilsier det, for eksempel holdningsskapning, klargjøring av tvilstilfeller og særlig betydning for forbrukerinteresser. Denne presiseringen avhjelper etter vår mening ikke det grunnleggende avviket fra prinsippet om at håndhevingen av immaterialrettigheter er et privatrettslig forhold. For å sikre tilstrekkelig immaterialrettskompetanse er det fastsatt at Oslo tingrett er særskilt vernet og skal behandle alle saker i første instans om både inngrep og gyldighet. Det er vanskelig å se at den foreslåtte reguleringen tilfører noe som ikke domstolene allerede i dag kan ta stilling til, dersom partene utformer påstander i den retning.

De kommersielle aktørenes kompetanse og bevissthet omkring omfanget av immaterielle verdier og rettigheter, er avgjørende for at håndhevingen blir effektiv. Samspillet mellom andre kommersielle hensyn og slik effektiv håndheving, vil være avhengig av de konkrete forholdene i de enkelte sakene. Selv om et forhold isolert sett kan fremstå som et immaterialrettsinngrep, kan strategiske markedsforhold tilsi at rettighetshaveren velger å ikke forfølge det. Et tilsyn vil vanskelig kunne overskue alle relevante forhold i et slikt sakskompleks og veilede, gi informasjon, påbud og forbud i slike saker.

Dobbeltreguleringen kan også medføre ulike resultater avhengig av hvilket regelsett som anvendes – dette er uheldig.

På denne bakgrunn anser Patentstyret at forslagens §§ 4 og 7 er lite egnet til å fremme et godt regelverk på området, og vi foreslår å fjerne henvisningene til immaterialrettigheter og forretningshemmeligheter i nevnte bestemmelser. Lovforslaget bør også utredes for forholdet til EØS-loven § 2.

Med vennlig hilsen

Jostein Sandvik
Avdelingsdirektør Juridisk og internasjonal
Telefon: 22 38 74 09